

Fylkesstyret:

Namn	Verv	Oppmøte	Mobil	E-post
Inge Martin Karlsvik, 6490 Eide	Leder	Møtt	95264979	inge.karlsvik@mimer.no
Gunnhild Overvoll, 6200 Stranda	Nestleder	Møtt	97164856	gunnhildovervoll@hotmail.com
Anne Katrine Jensen, 6638 Osmarka	Styremedlem	Møtt	90156039	anne.katrine@hansgarden.no
Odd Helge Gangstad, 6475 Midsund	Styremedlem	Møtt	40287112	odd.gangstad@gmail.com
Petter Melchior, 6214 Norddal	Styremedlem	Møtt	92283477	petter.melchior@gmail.com
Oddvar Mikkelsen 6640 Kvanne	1. vara	Møtt	41460565	om@orkla.norgesfor.no
Merete Bolme, 6613 Gjøra	Nestleder BKL		90967963	mebo@live.no
Edvard Bele Sæterbø, 6650 Surnadal	Fylkesleder BU		95524840	edvardbele@msn.com
Til orientering:				
Vegard Smenes, Kårvåg, 6530 Averøy	2. vara		99786830	vsmenes@gmail.com
Tore Våde, 6110 Austefjorden	3. vara		91689336	tore.vade@tussa.com
Sekretariatet		Tlf. arb		
Arnar Lyche	Møtt org.-sjef	41418871	41418871	arnar.lyche@bondelaget.no
Arild Erlien	Møtt rådgiver	99726399	99726399	arild.erlien@bondelaget.no
Atle Frantzen	Møtt førstekonsulent	90954787	95245900	atle.frantzen@bondelaget.no
Rose Bergslid	Møtt rådgiver	93003808	93003808	rose.bergslid@bondelaget.no
Per Eldar Nakken	Møtt prosjektleder	92093402	92093402	per.eldar.nakken@bondelaget.no

Protokoll fra styremøte i M&R Bondelag torsdag 16. april 2015 kl. 10.30 – 12.30 på Rundhaug Gjestegård i Troms

Styret og ansatte i Møre og Romsdal Bondelag var på besøk i Troms og møtte med styret i Troms Bondelag **15. og 16. april**. Troms Bondelag hadde lagt opp et program med nyttige og interessante gardsbesøk og bedriftsbesøk. Med fylkesleder i Troms Bondelag, Asgeir Slåttnes, som kyndig guide på bussturen fra Tromsø til Målselv lærte vi mye om landbruket i Troms.

Første stopp var ved **Tine Meieriet Nord** sitt anlegg på Storsteinnes, der meierisjef Jan Vidar Olsen ga presentasjon og omvisning av Tine-anlegget. Det har vært meieri på Storsteinnes siden 1925, og har i dag 52 ansatte. Meieriet ligger i landets største geitkommune Balsfjord, og tar imot 6,5 millioner liter geitmelk, samt 32 millioner liter kumelk. Årlig produksjon 2700 tonn brunost og 3000 tonn hvitost.

De to fylkesstyrene besøkte to bønder i Takelvdalen. Første stopp hos **geitbonde** Nils Magne Løvmo, som har ett av de større geitebrukene i området med rundt 160 mjølkegeiter.

Deretter var det orientering og omvisning i nybygd fjøs hos **kubonde** Geir Freddy Toftaker. Han har bygd nytt fjøs med robot til en kostnad på nær ni millioner kroner utenpå gammelfjøset, og satser optimistisk på å fylle fjøset med melkekyr fra de i underkant av 20 kyrne han har i dag.

Neste stopp var hos **tidligere sauebonde** Torleif Brandskogsand i Målselv, som i fjor la ned sauedrifta på grunn av rovdrytfordringene. Han har gjennom flere tiår stått i bresjen for å tale sauebøndene sin sak, men måtte nå gi opp. Her fikk de to bondelagsstyrene en usminket versjon av hvordan beitenæringa i området gjennom mange år har opplevd rovdyrpolitikken.

På Rundhaug gjestegård i Målselv holdt **fylkesstyrene i Troms og Møre og Romsdal felles styremøte**. Her ble flere landbrukspolitiske saker og utfordringer drøftet, bl.a. jordbruksforhandlingene, rekruttering og rovdyr. Geitehold fikk også sin plass i diskusjonen.

Styreturen ble avsluttet med presentasjon og omvisning på **Nortura** sitt anlegg i Målselv. Anlegget ligger på Bardufoss, slakter og skjærer storfe, gris og småfe, er eneste produsent av Gilde pølser og deiger i Nord-Norge, og har rundt 175 årsverk. Anlegget produserer spesialiteten "Thulefjord". I Thulefjord-serien benytter de kun nordnorske råvarer, og produktene representerer den tradisjonsrike og mangfoldige nordnorske matkulturen. Flere av produktene er håndlagde.

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: PB 2047 Moldegård 6402 Molde	Besøksadresse: Fannestrandveien 63. Molde	Telefon: 71 20 28 90	Mobil: 41 41 88 71	E-postadresse More.romsdal@bondelaget.no
Møre og Romsdal Bondelag	Org.nr.: 939678670	Bankkonto:	8101.05.12891	Internet:
Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 985063001 MVA			www.bondelaget.no/moreogromsdal

Faste saker for styret i Møre og Romsdal Bondelag:**1/2015 Godkjenning av sakliste**

Vedtak: Innkalling og sakliste godkjent

2/2015 Godkjenning av protokoll fra styremøte 11. mars 2015

Vedlegg: Protokoll var tidligere utsendt for godkjenning.

3/2015 Medlemsutvikling og medlemsverving

Medlemstal 31/12-13: 3.334 Medlemstal pr. 31/12-2014: 3.323

Medlemstall 01.01.2015: 3.315 Medlemstall 09.04.2015: **3.266**

Endring hittil i 2015: **-49**

Nyinnmeldte hittil i 2015: **43**

4/2015 Referat fra møter og arrangementer (siden siste styremøte)**16. mars: Samråd og dialogmøte mellom Arbeiderpartiet og Bondelagene i Midt-Norge**

Holdes Saga Trollheimen Hotel i Rindal. Fra M&R Bondelag deltok: Inge Martin Karlsvik, Anne Katrine Jensen, Arnar Lyche, Rose Bergslid.

Hjemmeside 18. mars: Nyttig samråd for Bondelagene og Arbeiderpartiet i Midt-Norge

Det var god stemning og forståelse mellom partene da Bondelagene og Arbeiderpartiet i Midt-Norge møttes til regionmøte i Rindal 16. mars.

Bakteppet da over 20 tillitsvalgte fra fylkeslagene i Bondelagene og Arbeiderpartiet i Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal møttes var at jordbruksforhandlingene nærmer seg med stormskritt. Dagens regjering er i ferd med å konkurranseutsette norsk matproduksjon, mens landbruket har behov for stabilitet og langsiktige rammevilkår.

Samrådene i Midt-Norge har tradisjoner tilbake til Bjarne Håkon Hanssens tid som landbrukspolitiker. Både Arbeiderpartiet og Bondelagene ser på møtene som nyttige og lærerike med gode meningsutvekslinger, og for å skape bedre forståelse for hverandres synspunkter i landbrukspolitikken.

Rauma-prosjektet: Innledningsvis presenterte rådgiver Rose Bergslid et arbeid som hun nylig har gjennomført i Rauma kommune.

Konsesjonsloven: Fylkesleder i Nord-Trøndelag Bondelag Asbjørn Helland pekte i sitt innlegg på det historiske bakteppet for odelslov og konsesjonsloven og virkninger hvis dette regelverket blir endret eller fjernet helt. Leder for landbrukspolitisk utvalg i Nord-Trøndelag Arbeiderparti Carl Sitter Geving redegjorde for Arbeiderpartiets syn.

Artikkel 19 i EØS-avtalen: Fylkesleder i Sør-Trøndelag Bondelag Lars Morten Rosmo redegjorde i sitt innlegg for detaljene og understreket behovet for et effektivt tollvern.

Jordbruksforhandlingene: Jordbruksforhandlingene 2015 var siste post på programmet. Det viktigste er at regjeringa viser vilje til å satse på landbruket, og utnytter ressursene rundt om på norske bygder, sa fylkesleder i Møre og Romsdal Bondelag Inge Martin Karlsvik i sitt innlegg. Fylkesordføreren i Møre og Romsdal Jon Aasen berømmet bøndene i sitt innlegg og understreket viljen som er i Arbeiderpartiet til å beholde et aktivt landbruk over hele landet. Stig Klomsten fulgte opp med å vise til 13 punkter om landbruk i en uttale fra Sør-Trøndelag Arbeiderparti.

Oppsummering: Fylkessekretær i Møre og Romsdal Arbeiderparti Egil Ekhaugen oppsummerte møtet som veldig positivt. Samtidig poengterte han hvor viktig det er å arbeide for si sak til siste slutt. På tross av at folkeopinionen står på landbrukets side, kan regjeringa få igjennom negative endringer.

Etter møtet med Arbeiderpartiet, hadde Bondelagene i de tre fylkene et kort møte med ordfører i Rindal og tidligere statssekretær i Landbruksdepartementet, Ola T. Heggem (Sp), der blant annet jordbruksforhandlingene ble drøftet.

19. mars: Prosjektverksted landbruk, Stjørdal. Gunnhild Overvoll. Arnar Lyche

Arrangert av prosjektet Grønn forskning i Midt-Norge, som eies av Midtnorsk Samarbeidsråd og arbeider for mer forskning og utvikling innenfor landbruket. Brukermedvirkning og samarbeid er viktige stikkord. Prosjektverksted landbruk hadde som tema forskning og utvikling - jordbruk, matproduksjon og bygdenæringar.

Skriftelig rapport frå Gunnhild:

Ca 80 var tilstade frå ulike forskingsinstitusjonar, rådgjevarar, næringsaktørar og representantar frå offentleg sektor. Hensikten er å møtast for å drøfte aktuelle tema for forskning, vinklingar, finansiering, samarbeid, framdrift etc. Det var ein kort fellesbolke med informasjon om finansieringsordningar, fristar og prioriterte tema for i år.

Den kanskje viktigaste ordninga Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri, tidlegare JA/FFL, har prioriterte tema som vi kan vere godt nøgde med:

- auka bærekraftig matproduksjon med norske ressursar - over heile landet
- teknologi i jordbruk og matindustri
- mattrygghet, helse og samfunn

Resten av dagen vart brukt til diskusjon i ulike grupper.

19. -20. mars: Dialogmøte og møte i rovviltnemnda. Oddvar Mikkelsen møtte for M&R

Bondelag første dag 19. mars på Scandic Hell.

Torsdag 19. mars dialogmøte der organisasjonar fikk muligheten til å kommentere NINAs rapport.

Fredag 20. mars ordinært møte i rovviltnemnda.

John Linnell fra NINA presenterte rapporten. Organisasjonar kommenterte deretter rapporten.

I det ordinære møte i rovviltnemnda fredag 20. mars var hovudtemaene rapporten fra NINA (yngeleområde for bjørn utenfor Nord-Trøndelag, status for Forollhogna med tanke på jerv) og fordeling av FKT-midler.

Skriftelig rapport frå Oddvar:

Fra Fylkesmannen møtte Linda Aaram, Marianne Aas Halse og Anne Berit Løset og Øystein Folden fra Naturvernforbundet.

Møtet hadde framleggelse av en rapport fra NINA og kommentarer fra diverse organisasjonar.

Frank Røym fra Sør-Trøndelag Bondelag uttalte seg for Bondelagene. Var i overkant sterke uttalelser fra Reindrifta i Sør Trøndelag.

Fra fylkesmannen ble det svært gledelig mottatt at Møre og Romsdal Bondelag var tilstede.

20. mars: Samling for Bondelagets representanter i styrene til Innovasjon Norge,

Landbrukets Hus, Oslo. Anne Katrine Jensen.

Rapport og oppsummering av samlinga er sendt fylkesstyret på e-post.

20. -21. mars: Fagsamling med årsmøte for Inn på tunet Møre og Romsdal. Gunnhild

Overvoll møtte for M&R Bondelag

Inn på tunet Møre og Romsdal er eit organisatorisk nettverk som skal ivareta interessene til tilbydarane innan merkevaren "Inn på tunet Møre og Romsdal". Organisasjonens føremål er å bidra til eit kvalitetssikra og innhaldsrikt Inn på tunet tilbud i Møre og Romsdal. Vidare skal organisasjonen vere ein møtearena for tilbydarane, der ein tek opp faglege, sosiale og organisatoriske spørsmål med felles interesse.

Fredag 20. mars til lørdag 21. mars inviterte dei til fagsamling i Sunndal/Surnadal på Nordmøre. Det var gardsbesøk hos to Inn på tunet tilbydere, med tilsammen 5 ulike Inn på tunet tilbud. Årsmøte holdt fredag kl 18.00 på Trødal hotell i Sunndal. Inviterte var alle Inn på tunet tilbydarar, kjøpere, representantar fra forvaltninga og andre interesserte.

Linda Anses Optun frå Giske valgt til ny fylkesleder etter Solveig Haglund, Surnadal.

Skriftelig rapport frå Gunnhild:

Var med på første dag av ei todagerssamling for Inn på tunet i Sunndal. Gruppa sette stor pris på at Bondelaget møtte. Organisasjonen er eitt år gammal, og dei føler seg ikkje så sterke. Det har vore svært mykje arbeid på styreleiaren dette året. Dei har no fått finansiering på prosjektleiar i ca. 30 % stilling (200.000 kr/ år). Det er få tilbydarar av Inn På Tunet-tenester i Møre og Romsdal i høve til mange andre stader. Bedriftsbesøket hos Rita Flatvad i Sunndal gav eit interessant innblikk i ei svært bevisst og straumlinjeforma satsing på barnehagebesøk og skulehage. Både kjøpar (barnehagestyrar) og tilbydar hadde innlegg. Politisk påvirkningsarbeid var også eit tema på bedriftsbesøket.

23. mars: Møte med fylkestingsgruppa i Kristelig Folkeparti i Møre og Romsdal,

Fylkeshuset, Molde. Inge Martin Karlsvik, Arnar Lyche

Fylkesleder og org.-sjef hadde en halvtime til rådighet. Innenfor en knapp tidsramme valgt de å presentere Raumaprojektet, samt litt om forventningene til jordbruksoppkjøret.

Da vara til Stortinget og KrF's gruppeleder i fylkestinget, Steinar Reiten, stilte på vegne av KrF i representantskapsmøtet i Norges Bondelag samme uke, viste han spesielt til resultatene fra Rauma.

24.-25. mars: Regionårsmøte i Tine Midt-Norge, Trondheim. Anne Katrine Jensen møtte for M&R Bondelag.Skriftelig rapport frå Anne Katrine:

Historisk møte, kanskje det siste regionmøte. Nå omorganisering av eierorganisasjonen.

Tidens årsresultat, mye pga STYRK (program for innsparinger i Tine). Lønnsomheten er økt gjennom markeds- og endringsfokusert organisasjon. Strategiske beslutninger er også en del av godt resultat. Ellers har store byggprosjekter vært krevende opp mot daglig drift. Ny utfordring vedrørende anlegget i Bergen nå. Industrien er rustet for fremtiden, men man kan ikke hvile på laurbærene. Konkurransen er skjerpert ved at importen øker, det produseres mer på eget merke og Russland har stengt grensene. Vekst i markedet for meierivarer dekker dessverre av importen.

Tine er i en endringsprosess. Eierorganisasjonen og tilhørende vedtekter skal endres. Eierne er bekymret ang dette. Vil det bli god nok eierstyring, og vil ressursene utnyttes på best mulig måte. Debatt: Etterbetaling, mange hadde ordet ang tema.

Etterbetaling for 2014 ble på 43 øre pr liter melk. Denne ble betalt ut med 14 øre i forskudd pr liter melk gjennom 2014. Dvs at restutbetaling for hele året skal utbetales mai 2015 med 29 øre pr l.

24. mars: Fylkesledersamling i Norges Bondelag, Oslo, Inge Martin Karlsvik.**25.-26. mars: Representantskapsmøte Norges Bondelag Oslo.** Inge M. Karlsvik Arnar Lyche**8. april: Møte om fagsenter ved Gjermundnes videregående skole.** Inge Martin Karlsvik møtte for M&R Bondelag.

Rapport fra arbeidsgruppa som har vurdert hva et framtidig fagsenter på Gjermundnes kan inneholde var sendt ut på forhånd. Målet med møtet var å diskutere rapporten, utfylle og konkretisere. Den ferdige rapporten skal senere legges ved byggeprogram for byggetrinn en, jff. vedtak i fylkestinget.

10. april: Aksjonsdag foran jordbruksforhandlingene

Fylkeslaget holdt saman med Molde Bondelag stand på kjøpesenteret Moldetorget i Molde. Frå fylkeslaget deltok Anne Katrin Jensen, Arnar Lyche og Rose Bergslid.

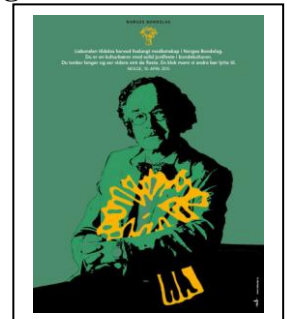
Med litt norskprodusert mat som lokkemiddel, inviterte folk til å besvare den enkle bondetesten – Kva slags bonde er du? Som premie delte de ut jakkemerker med ulik tekst.

Liabonden i Molde, Knut Ødegård, tildelt livslangt medlemskap i Bondelaget.

Fylkeslaget hadde invitert liabonden i Molde, Knut Ødegård, til aksjonsdagen. Han ble tildelt livslangt medlemskap i Bondelaget. Ødegård er kjent som dikter/forfatter, og for å ha startet Bjørnsonfestivalen i Molde. Som lyriker er han oversatt til 33 språk og er den mest oversatte nålevende norske poet. De siste årene har mange hatt store leseropplevelser gjennom Liabondens faste spalte i Romsdals Budstikke.

M&R Bondelag nevnte ved utmerkelsen at Knut Ødegård er en kulturbærer med solid jordfeste i bondekulturen, og tenker lengre/høyere og ser videre.

Presseoppslag i Romsdals Budstikke og NRK Møre og Romsdal.

Heimeside 11. april 2015: Liabonden inn i Norges Bondelag

Forfatteren Knut Ødegård er glad i norsk landbruk og tradisjonane det representerer. Fredag fekk han livsvarig medlemskap i Norges Bondelag. – Dette heng høgt, diplommet må henge saman med ordenstildelingane frå Kongen og Paven oppe i Lia, smiler Knut Ødegård.

Han snakkar og skriv gjerne om kor viktig jordbruket og bonden er for samfunnet. Han understrekar at landbruket står for det langsiktige og berekraftige, der ein må tenke i generasjonar og ikkje kortsiktig profitt. Knut Ødegård meiner at landbruk og kultur er to sider av same sak. – Kultur er dyrking. Vi må dyrke både ordet og kornet. Det gir verdiar å leve av. sa Knut Ødegård.

(ROMSDALS BUDSTIKKE)

Dato/Månad	Tiltak/Arrangement	Stad	Deltakarar/Ansvarlege
Mai	Jordbruksforhandlingar Aksjonsberedskap		Lokallagsstyret. Fylkesstyret
1. juni	Styremøte m/ årsmøteutsendingane	Molde	Styret + årsmøteutsendinger
10.-11. juni	Årsmøte Norges Bondelag	Lillehammer	Årsmøteutsendingar
Søn 23. august	Open Gard	Rundt i fylket	Lokallaga
26.-29. august	Den Norske Matfestivalen	Ålesund	
2.-3. sept	Sekretariatskonferanse Norges Bondelag		Heile fylkeskontoret
4.-6. sept	Dyregod-dagane stand + evt møte	Gjemnes	
14.sept	Kommune- og fylkestingsvalg		
September	Fylkesstyremøte		Styret
September	Mediakurs/"Vi sparker i gang"		Lokallagene
Oktober	Fylkesstyremøte		Styret
Oktober	Temadag Eigarskifte		
Oktober	Info-møter om Inn på Tunet		
Innan 31. okt	Årsmøter i lokallaga		Medlemmene/lokallaga
November	Skattekurs: Tema:		Samarb. Rekneskapskontor
12.-13. nov	Bondestevne/leiarmøte M&R Bondelag	Stjørdal	Lokallagsstyra og fylkeslag
20. nov	Søknad Aktivt Lokallagsmidlar		Lokallaga
Desember	Fylkesstyremøte		Styret
2016			
Januar	Fylkesstyremøte		Styret
Januar	Samling unge nye bønder		
Jan	Frist for lokallaga forslag til valnemnda		
jan / feb.	Møte i valnemnda		
ca. 1. feb	Lokallaga frist sende inn saker fylkesårsmøte		
Feb	Fylkesstyremøte (årsmeld/rekneskap)		Styret
Feb	Lokallaga frist uttale jordbruksavtala		
1. mars	Kontingentforfall		
Mars	Fylkesstyremøte (handsame jordbr.avtala)		Styret og samvirkerepr
Mars	Landbrukskonferanse		Landbruksinteresserte
Mars	Årsmøte M&R Bondelag		Lokallaga, fylkeslaget

Tirsdager ikke møtedag.

6/2015 Representasjon, invitasjon og planlegging av nye møter og arrangement

16. april: Årsmøte Landbruk Nordvest. Alexandra, Molde. Vegard Smenes møter for M&R Bondelag

17. april: Åpent arbeidsmøte om mosjonskrav storfe

M&R Bondelag inviterer alle interesserte til åpent arbeidsmøte om mosjonskrav storfe på **Borgund Folkehøgskole i Ålesund** fredag 17. april kl 10.30 til 15.00. Pr 16. april påmeldt over 40 deltakere. Bakgrunnen for det åpne arbeidsmøtet er at Mattilsynet i Sogn og Fjordane allerede har sendt ut varsel om pålegg om storfemosjon til melkebønder, og snart vil Mattilsynet avdeling Sunnmøre sende ut tilsvarende.

For å avklare nærmere om mulighetsrommet inviterer derfor Møre og Romsdal Bondelag til arbeidsmøtet, mellom produsenter og Mattilsynet, i forkant av brevutsendingen.

Program: Møtet legges opp som en workshop. Vi tar utgangspunkt i gårdsdrifta til noen enkeltbønder og diskuterer oss fram til praktisk løsning som innebærer at mosjonskravet innfris. Vi har et ekspertpanel som kommenterer etter at bonden har presentert. Deretter har salen anledning til å komme med synspunkter, før saken blir landet. Løsningsforslaget blir presentert i en enkel rapport i ettetid.

Bønder som skal presentere drifta: Petter Arne Ekroll, Skodje, Odd Chr.Stenerud, Giske, Jorunn Gunnerød, Molde

Ekspertpanel:

Person fra Mattilsynets hovedkontor, seksjon dyrevelferd. Aud Solberg, inspektør i Mattilsynet avdeling Sunnmøre. Bozena Farstad, rådgiver i Tine. Birgit Oline Kjerstad, bonde og styremedlem i Tine-Vest. Odd Helge Gangstad, bonde og styremedlem i Møre og Romsdal Bondelag

20. april: Møte med landbruksrådgivingen. Gjermundnes. Inge Martin Karlsvik, Gunnhild Overvoll, Arnar Lyche

M&R Bondelag har invitert både Landbruk Nordvest og NLR Sunnmøre til et felles møte for å diskutere framtidig organisering av landbruksrådgivingen.

21. april: Generalforsamling i Den Norske Matfestivalen i Ålesund AS

Holdes i Ålesund. Anne Katrine Jensen møter for M&R Bondelag.

29. april: Årsmøte i Studieforbundet næring og samfunn i Møre og Romsdal

Holdes på Felleskjøpets møterom i Molde. Atle Frantzen møter for M&R Bondelag.

Oktober: Rekrutteringsmøter Inn på Tunet

Fylkeslaget hadde planlagt rekrutteringsmøter for IPT i slutten av april. Etter innspill fra styret i IPT M&R og sentrale vertskap, har vi nå etter avtale med Aud Lindset Drågen hos fylkesmannen, flyttet rekrutteringsmøtene til høsten.

Aktuelle tidspunkt er:

- Mandag 19.10: Sunnmøre. Sted ikke avklart.
- Tirsdag 20.10.: Nordmøre; Solveig Haglund, Surnadal.

7/2015 Lokallagene - presseklipp, aktiviteter og møter

Rauma Bondelag ved leder Anders Øverbø og nestleder Stig Brøste deltok med innlegg på Næringspub på Åndalsnes 7. april i samband med kampanje Norge trenger bonden. Et 30 talls personer fra næringslivet i kommunen var møtt opp denne kvelden, hvor et av temaene var landbruket i Rauma nå og i fremtiden. Anders Øverbø holdt et innlegg med bakgrunn fra Raumaprojektet. Det er en undersøkelse blant bønder i Rauma om hvordan de ser for seg fremtiden i landbruket.

Etter innlegget, ble det avholdt quiz og alle deltakerne fikk velg button til slutt.

Vestnes Bondelag hadde onsdag 8. april markering på Vestnes Brygge i samband med Kampanjen Norge trenger bonden. Presseklipp delt ut på styremøtet.

Rindal Bondelag arrangerer åpent møte om bioenergi på Lomunda grendahus torsdag 23. april klokka 19.30. Innledere på møtet er Martin Sigbjørn Solli fra Skjetlein kompetansesenter, Hans Christian Borchsenius fra Orkla trebrensel, Nils Erik Syrstad som snakker om flis- og vedfyring og Øyvind Halvorsen fra Innovasjon Norge som snakker om tilskuddsordninger.

Aure Bondelag planlegger Åpen Gard 15. mai i samband med åpning av nytt fjøs i kommunen og lammene er ute på jordet.

8/2015 Andre saker

8.1. Saker fra Bygdekvinnelaget:

Fylkesårsmøtet holdt på Hotell Alexandra i Molde lørdag 21.- og søndag 22. mars. Ca 50 deltakere. Odd Helge Gangstad møtte for M&R Bondelag søndag, og frambrakte hilsen fra Bondelaget.

Ingunn Talgø, Tingvoll, valgt til ny fylkesleder etter Gunvor Dyvik Friisvold.

Nestleder Merete Bolme, Sunndal (gjenvalg), styremedlemmer Mette Marie Døving, Norddal (gjenvalg), Anne Grete Juliebø, Ørsta (gjenvalg) og Bente Alnes, Rauma (ny).

Alle tre varamedlemmene ble gjenvalgt: Jorunn Karin Vestre, Ørskog, Inger J. Birkenes, Ørsta og Nanna Bugge, Nesset.

8.2. Sentralisering av landbruksforskningen – Bioforsk

Bondelagets fylkesledere i Finnmark, Troms, Nordland, Oppland, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane og Hordaland sendte 17. mars brev til interimstyret for NIBIO med krav om at strukturendringene i Bioforsk må konsekvensutredes:

”Vi krever at interimstyret i NIBIO stopper prosessen med nedlegging av Fureneset, Løken og Holt forskningsstasjoner og gjennomfører en grundig konsekvensutredning før en går videre med eventuelle strukturendringer! Man bør utrede hvilke konsekvenser endringer i Bioforsk sin struktur vil få for mulighetene til fremtidsrettet forskning i hele landet for en næring som blir drevet i hele landet og under svært ulike vekstvilkår. Man kan ikke utradere forskningen fra noen områder uten at det får konsekvenser. Konsekvensen må frem i lyset og man må finne løsninger som medvirker til utviklingsmuligheter for landbruket i hele landet i tråd med målet om økt norsk matproduksjon på norske ressurser!”

”Gjennom styrevedtaket i Bioforsk den 10. mars 2015 fjerner man FoU virksomhet knyttet til sortsprøving, arealbruk, beiting, jordsmonn, grøfting og profilering fra store deler av norsk landbruk og konsentrerer forskningsmidler og ressurser i stor grad til Trøndelag, Jæren og sentralt Østland. I tillegg er det mange uavklarte spørsmål om virksomheten på Tingvoll og Ullensvang. Det betyr at FoU aktiviteten i store deler av distriktene der mye av matproduksjonen skjer, blir svekket i en slik grad at målet om økt matproduksjon på norske ressurser blir mye vanskeligere å nå.”

8.3. Fylkeskontorets oppsummering av konferansen ”Norsk mat på bordet”.

Etter kontormøte 24.03.15 er følgende sendt samarbeidspartnerne Fylkesmannen og

Småbrukarlaget:

Vår ambisjon som arrangører er at ”Norsk mat på bordet?” skal være en årlig møteplass som samkjører og inspirerer hele næringa til ytterligere innsats. Vi ønsker å formidle innsikt, erfaringer og kunnskap fra ulike hold, med tanke på å påvirke utviklingen i landbruket til det beste for den norske matproduksjonen.

Hovedkonklusjon: Vi er godt fornøyd med konferansen. Både med det faglige programmet og med valg av møteleder. Samtlige foredragsholdere gjorde det bra og de utfylte hverandre. Møtelederen skaper en helt unik ramme. Politikerdeltagelsen er en svært viktig side av arrangementet. Samtidig strever vi med å finne den rette formen på den politiske timen. Stramt tidsprogram kombinert med flystreik, førte til at det hele ble litt for hektisk og brått avrundet.

Forbedringer: Litt mer slakke i programmet og det settes av mer tid til pauser. Vi må stille mer krav til hotellet og være mer presise i bestillingen. Bedre teknisk assistanse fra hotellet er nødvendig. Politikertimen må forbedres. Forslag om at alle sitter framme i panel og kanskje kan politikerne få konkrete spørsmål med bakgrunn i tema som har vært opp på konferansen? Valg av hotell/sted til neste års konferanse avklares snarest.

SAK 18/2015: Aksjonsplaner

Vedtak:

Styret slutter seg til sentrale planer og gjennomføring av aksjoner hvis det blir brudd i jordbruksforhandlingene, med åpning for lokale endringer og justeringer med bakgrunn i det som kom fram i styrets drøfting. Fylkeskontoret utarbeider planer for Møre og Romsdal som sendes til gjennomlesing og vurdering.

Saksutredning:

Foreløpige timeplan for jordbruksforhandlingene 2015 er:

- Fredag 24. april: Jordbruket presenterer sitt krav
- Tirsdag 5. mai: Staten presenterer sitt tilbud
- Fredag 15. mai: Jordbruksforhandlingene skal være avsluttet

Styret diskuterte aksjonsplaner og aktiviteter ved et eventuelt brudd i jordbruksforhandlingene. Alle fylkeslag er pålagt å sende planer til Norges Bondelag innen ca 1. mai
Fortrolig rapport fra aksjonsutvalget i Norges Bondelag, samt fylkeslagets aksjonsplan i fjor kopiert og delt ut på møtet for gjennomgang og justering til årets planer.

SAK 19/2015: RMP og oversendingsforslag fra Ørskog Bondelag.**Vedlegg:**

- Høringsbrev fra Fylkesmannen og utkast til forskrift om tilskot til regionale miljøtiltak i jordbruket i Møre og Romsdal fylke (RMP-forskrift for Møre og Romsdal fylke)
- Protokoll fra fylkesårsmøtet om oversendt sak til fylkesstyret fra Ørskog Bondelag - "Forslag fra Ørskog Bondelag til fylkesårsmøtet"

Vedtak:

På bakgrunn av innspill fra lokale Bondelag vil styret i Møre og Romsdal Bondelag ta initiativ til at ordninga blir evaluert.

Saksutredning:

Fylkesmannen skrev: **Høyring - endring av Regionalt miljøprogram for Møre og Romsdal og forskrift om tilskot til miljøtiltak i jordbruket i Møre og Romsdal (RMP-forskrifta for Møre og Romsdal)** Vedlagt føl framlegg til

- Forskrift om tilskot til miljøtiltak i Møre og Romsdal (RMP-forskrifta for Møre og Romsdal)
- Regional miljøprogram 2013 – 2016, revidert 2014 og 2015

til høyring. Synspunkt kan sendast Fylkesmannen i Møre og Romsdal **innan 1. mai. 2015.**

Regionalt miljøprogram (RMP) skal styrke og synleggjere miljøarbeidet i jordbruket. RMP vart etablert i 2004, og vi er no inne i den tredje fireårsperioden. Etter hovudrevisjon i 2012 vart nytt program sett i verk frå 2013 i lag med nytt fagsystem, distribuert via internett.

I 2014 vart forskrift om miljøplan oppheva, og ny forskrift om produksjonstilskot vart sett i verk frå 01.01.2015. Saman med endringar i jordbruksavtalen medførte dette behov for ein ekstra revisjon av miljøprogrammet.

Fellesreglane er endra i tråd med forskrift om produksjonstilskot og harmonisert landet over, miljøplankravet er vidareført som eit grunnvilkår, skjøtsel av kystlynghei er knytt til skjøtselsavtale med fylkesmannen, og utsett jordarbeiding er kopla til arbeidet med vannforskrifta. Dei føreslegne endringane har vore drøfta i møte med partnerskapet. Faglaga har gitt innspel til endringane.

Fylkesmannen vedtek nytt Regionalt Miljøprogram og ny forskrift etter samråd med fylkeslaga til Norges Bondelag og Norsk Bonde- og småbrukarlag.

I protokoll fra fylkesårsmøtet om oversendt sak til fylkesstyret fra Ørskog Bondelag går det fram at leder i Ørskog Bondelag, Knut Ivar Bøe, orienterte og overleverte skriftelig forslag som ble vedtatt oversendt fylkesstyret til videre behandling.

SAK 20/2015: Malawi-prosjektet og sak til årsmøtet i Norges Bondelag**Vedtak:**

Møre og Romsdal Bondelag vil fremme forslag overfor årsmøtet i Norges Bondelag om at fem kroner i økt personlig kontingent utover ordinær økning blir økemerket Malawi-prosjektet.

Saksutredning:

Norges Bondelag støtter gjennom solidaritetsprosjektet "Bønder støtter bønder"

Utviklingsfondet sitt arbeid i Malawi, og mange av medlemmene i Bondelaget bidrar med økonomisk støtte hver måned. For hver krone gitt av medlemmer i Norges Bondelag gir Norad ni kroner. Men en har så langt ikke nådd målene som er satt for prosjektperioden.

Fylkesleder Inge Martin Karlsvik, som i februar var på studietur til Malawi, orienterte om prosjektet, og om tanker for videre oppfølging av innsamlingsaksjonen som flere fylkesledere drøftet på representantskapsmøtet i Norges Bondelag i Oslo i mars. Blant annet å fremme forslag til årsmøtesak om kontingentfastsettelse 2016 om at fem kroner i økt personlig kontingent utover ordinær økning blir økemerket Malawi-prosjektet.